

એમબીએ ગ્રાડ 7.5 એકર ઉજ્જડ જમીન ઉગાડવામાં; ટોરીઝ ઓફ હળદર, ઘઉંના

એમબીએ સ્નાતક ચિંતન શાહ ગુજરાતના દેવ પુરા ગામમાં સજીવ ખેતીની પ્રેક્ટિસ કરી રહ્યા છે. તેના સાહસ દ્વારા, Radhey કૃષ્ણ ફાર્મ્સ, તેમણે હળદર 1 ટન 2019 માં થયો હતો અને ચાર શહેરોમાં તે વેચી - સુરત, વડોદરા, આણંદ અને મુંબઈ બીવાચ એચIMANSHU NITNAWARE

માં 2015, ચિંતન શાહ સજીવ ખેતી માટે 10 એકર જમીન ખરીદી ગુજરાતનું દેવ પુરા ગામ. એકમાત્ર સમસ્યા એ હતી કે જમીન ઉજ્જડ હતી, અને ચિંતનને કોઈ કૃષિ અનુભવ નહોતો. જો કે, 2020 સુધીમાં, ચિંતને માત્ર જમીનને ફળદ્રુપ બનાવ્યું હતું, પરંતુ હવે તે આદુ, હળદર અને ઘઉં પણ મોટા પ્રમાણમાં ઉગાડે છે, જે રાજ્યના પરંપરાગત તમાકુ પદ્ધતિમાં પરંપરાગત પાક છે.

2011 માં મુંબઈથી એમબીએની ડિગ્રી પૂર્ણ કર્યા પછી, 33 વર્ષીય તેના પરિવારના કાપડના વ્યવસાયમાં જોડાયો. જો કે, આ સાહસથી તેને ખૂબ લાંબા સમય સુધી રસ ન હતો, અને ચિંતને ખેતી કરવાનો પ્રયાસ કરવાનો નિર્ણય કર્યો.

“કાપડનો ધંધો ધારણા મુજબ વિકસ્યો નહોતો, તેથી મેં બજારમાં તેની વધતી માંગને ધ્યાનમાં રાખીને ઓર્ગેનિક ખેતી સાથે પ્રયોગ કરવાનું નક્કી કર્યું. મારો નાનો ભાઈ પાર્થ નેધરલેન્ડથી ખેતીવાડી કરી રહ્યો છે અને તેણે મને કહ્યું કે તે મને ક્ષેત્રના અન્ય ખેડૂતો સાથે જોડાવામાં મદદ કરશે, “ચિંતન કહે છે. પાર્થની સહાયથી, તેમણે ઓર્ગેનિક ખેડૂતો સાથે ફોન પર વાત કરી, અને કેટલીક વાર તેમની મુલાકાત લેતા, અથવા સોશિયલ મીડિયા જૂથોમાં જોડાવા માટે શક્ય તેટલી માહિતી શોધી લેતા.

તકનીકી કુશળતા અને પદ્ધતિની સારી સમજ મેળવવા માટે તે જૈવિક ખેતી જૂથોમાં જોડાયો. જો કે, તેમને મળતી બધી મદદ છતાં, ચિંતનની તેમની જમીનને ખેતી માટે યોગ્ય બનાવવાના પ્રયત્નો સરળ ન હતા. “મેં એક વર્ષ જેટલું le. le એકર જમીન સમતળ બનાવ્યું તે ગાળ્યું, જેની અપેક્ષા કરતા વધુ સમય લાગ્યો. ત્યાં 20 ફૂટ તાલિયા ટેકરીઓ અને આખા જમીન પર એટલા જ deepંડા ખાડાઓ હતા. વધુમાં, પ્રક્રિયામાં, ખેતી માટે જમીનની ફળદ્રુપ પડની બાકીની બધી વસ્તુ પણ દફનાવવામાં આવી હતી, “તે કહે છે.

મુશ્કેલીભર્યું મુસાફરી, ચિંતન કહે છે કે તેણે જમીનની ફળદ્રુપતા વધારવા માટે ઘણાં છાણ, સજીવ ખાતર, જીવમૂત અને ખાતરનો ઉપયોગ કર્યો હતો. તેણે કેળા, શાકભાજી, બાજરી અને હળદર ઉગાડવાની શરૂઆત કરી, પરંતુ થોડી સફળતા મળી.

તેઓ કહે છે, “તમાકુ, શાકભાજી, યોખા અને બાજરી આ ક્ષેત્રમાં કૃષિ પર આધિપત્ય ધરાવે છે,” તેમણે ઉમેર્યું કે, “કેટલાક ખેડૂતોને શંકા હતી કે કેળા ઉગાડશે, પરંતુ હું મારા પ્રયત્નોમાં સફળ થયો, અને સરેરાશ 25 કિલો જેટલું ઉત્પાદન પહોંચ્યું. બાજરી અને શાકભાજીનું ઉત્પાદન મારી અપેક્ષાઓને પૂર્ણ કરતું નથી, પરંતુ કંઈક વધતાં મને આત્મવિશ્વાસ મળ્યો છે.”

બે વર્ષ પ્રયોગ કર્યા બાદ અને સફળતાપૂર્વક હળદર ઉગાડતાં, ચિંતને આદુ અને ઘઉંનું ઉત્પાદન કરવાનું પણ નક્કી કર્યું. પરંતુ પ્રક્રિયામાં લાંબો સમય લાગ્યો, કેમ કે તેની પાસે, તેમજ તેના ખેતરમાં મજૂરો પાસે, કોઈ વ્યવસાયિક કાર્બનિક ખેતીનો અનુભવ ન હતો. મજૂરોએ શંકા વ્યક્ત કરી હતી કે જો કાર્બનિક પદ્ધતિઓનો ઉપયોગ કરીને નવા પાક ઉગાડશે તો તે પ્રદેશમાં કામ કરશે. “જમીનમાં ખૂબ જૈવિક પદાર્થનો ઉપયોગ કરવાથી નીંદણ વધવા માટે સક્ષમ બને છે. સજીવ ખેતીમાં હર્બિસાઈડ અને રસાયણોનો ઉપયોગ કરવાની મંજૂરી નથી. તેથી અમે ખાતર ખાતર બનાવવા માટે ચાર મહિના સુધી કામ કર્યું, જેનાથી નીંદણમાં reduced 0% ઘટાડો થયો, “તે કહે છે.

તે વધુમાં કહે છે, “મેં ઘણી ભૂલો કરી હતી, જેના કારણે મને સમયે સમયે આર્થિક મુશ્કેલીઓ થતી હતી, પરંતુ મેં તે પ્રક્રિયા શીખી લીધી. 2019 સુધીમાં, હું 1 ટન હળદર, 300 કિલો આદુ અને 2.5 ટન ઘઉંનું ઉત્પાદન કરી શકું છું.”

તેની પેદાશોનું વેચાણ કરવા માટે, ચિંતને સંભવિત ગ્રાહકોને હળદર અને આદુના મફત નમૂનાઓનું વિતરણ કર્યું. "સજીવ ખેતીના પ્રમાણપત્ર વિના, તેમને મનાવવાનું મુશ્કેલ હતું. આને પહોંચી વળવા, મેં નજીકના મિત્રો અને સંબંધીઓને મોકલવા માટે નમૂનાઓ તરીકે નાના ઝિપલોક પાઉચ બનાવ્યા. મેં તેમને વિનંતી કરી છે કે જો તે ઉત્પાદનને પસંદ આવે તો. હવે તેઓ મને નવા ગ્રાહકો મળી રહ્યા છે, 'તે બેટર ઇન્ડિયાને કહે છે.

રાધે ક્રિષ્ના ફાર્મ નામના બ્રાન્ડ નામથી વેચવામાં આદુ અને હળદર પાવડર ગ્રાહકોના વધારા સાથે, ચિંતને હળદરને પ્રોત્સાહન આપવા માટે તેની બ્રાન્ડ 'રાધે ક્રિષ્ના ફાર્મ' બનાવી છે. ખેડૂત કહે છે કે છેલ્લા બે વર્ષમાં તેણે આણંદ, વડોદરા, સુરત અને મુંબઇ જેવા શહેરોમાં પોતાનું ઉત્પાદન વેચ્યું છે. "મોટાભાગની ખેત પેદાશો વેચી હતી. એક વર્ષથી બલ્કમાં ખરીદવાની પરંપરાગત માનસિકતાની તુલનામાં ગ્રાહકો ઓછી માત્રામાં ખરીદી કરવાનું પસંદ કરે છે. કેટલાક નવા ગ્રાહકો પણ ઉત્પાદનનો સરળ નમૂના લેવાની ઇચ્છા રાખે છે, અને તેથી કેટલાક સ્ટોક હંમેશાં ઉપલબ્ધ થવાની જરૂર છે," તે કહે છે.

આ સાહસથી તેમને વર્ષે 7 લાખ રૂપિયાની કમાણી થાય છે, પરંતુ ચિંતન કહે છે કે વધારે નફામાં મંથન શરૂ કરતા પહેલા ઘણું કામ કરવાનું બાકી છે.

"હું એક કાર્બનિક ખેડૂત તરીકે પ્રમાણિત થવાની તૈયારીમાં છું," તે કહે છે, "જમીનની ફળદ્રુપતામાં પણ સુધારો થવાની જરૂર છે, અને બાકીની જમીનને લેવલિંગની જરૂર છે. હું સરેરાશ 3.5. 3.5 ટનની સરખામણીએ એક ટન હળદરનું ઉત્પાદન કરું છું. મારે નફો મેળવવા માટે ઉત્પાદનનું આ સ્તર હાંસલ કરવાની જરૂર છે. હમણાં માટે, હું ફક્ત ખર્ચને આવરી શક્યો છું અને યોગ્ય આજીવિકા મેળવી શકું છું. પરંતુ હું સાહસને વધુ નફાકારક બનાવવાથી દૂર છું."

ચિંતન ઉમેરે છે કે તે પોતાના ઘઉંની કિંમત ઉમેરવાનો અને તેને વધુ સારા ભાવે વેચવાનું પણ વિચારી રહ્યો છે. "મેં જીવાતોને કાબૂમાં રાખવા અને જૈવવિવિધતાને પ્રોત્સાહન આપવા ફાર્મની પરિઘ આસપાસ around ષધીય છોડ રોપ્યા છે. હું આશા રાખું છું કે પક્ષીઓ મારા ખેતરને બચાવવા જીવાત અને જંતુઓ ખવડાવે છે અને આવતા વર્ષોમાં inai ષધીય છોડ મને વધારે આવક મેળવે છે."

તેઓ વધુમાં કહે છે કે વિસ્તારના પાંચ જેટલા ખેડૂતોએ તેમની પાસેથી પ્રેરણા લીધી છે અને તે સાથે જ હળદર ઉગાડવાનું પણ શરૂ કર્યું છે. "હું તેમને સલાહ આપું છું કે આના વિશે કેવી રીતે આગળ વધવું, તે જ રીતે મેં અન્ય કાર્બનિક ખેડૂતો પાસેથી શીખ્યા. પરંતુ હું તેમની પાસેથી ખરીદી કરવા અને મારા નામ હેઠળ પેદાશોનું માર્કેટિંગ કરવા માંગતો નથી. હું ઇચ્છું છું કે તેઓ સ્વતંત્ર થાય અને પોતાની બ્રાન્ડ બનાવે," તે કહે છે.

ચિંતન કહે છે, "ખેડૂત માટે ઉત્પાદન વધારવું અને તેનું ઉત્પાદન કરવું અને બજારમાં સ્થાપિત ખેલાડીઓ સાથે સ્પર્ધા કરતી વખતે તેનું વેચાણ કરવું મુશ્કેલ છે, અને વધુમાં કહે છે," પરંતુ ખેડૂતોએ તે કેવી રીતે કરવું તે શીખવાની જરૂર છે."